

Begoña Zaldibar Oianguren

*Eibar,
Gipuzkoa
(1926-2016)*

Aurkibidea

Biografia

Otxandion jaio arren, Bilbon bizi izan zen. Gerra Zibilean, Ingalaterrara La Habana barkuan ihes egin zuten umeetako bat izan zen. Southamptoneko kanpalekuan eta Madres Misioneras del Sagrado Corazón de Jesús eskolan egon zen. 1938an itzuli zen handik eta 1948an Eibarrera joan zen bizitzera, aita eta anaia Star fabrian baitzebiltzan lanean.

Zintak

EIB-639

- **Proiektua:** Eibarko gerrako umeak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Bernabe, Ainhoa - Gaston Balerdi, Izaskun
- **Data:** 2012-07-01
- **Iraupena:** 59 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Gaston Balerdi, Izaskun

GU-006

- **Proiektua:** Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k):** Bernabe, Ainhoa - Gaston Balerdi, Izaskun
- **Data:** 2012-07-01
- **Iraupena:** 62 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

Pasarteak

1. Otxandion jaio eta Bilbon bizi

- **Erref:** EIB-639/002
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:00:10. **Bukatu:** 00:02:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak

Laburpena:

Begoña Zaldibar Oianguren Otxandion jaio zen 1926eko uztailaren 14an. Aitak Gregorio zuen izena eta amak Zoila, biak Otxandiokoak. Txikitan Bilbon bizi ziren, aita bertan egiten baitzuen biharra, baina bera jaio zedin Otxandiora joan ziren. Han, amandrearen etxean, udak bakarrik pasatzen zituzten (3-4 hilabete).

2. Eskola eta komunioa euskaraz

- **Erref:** EIB-639/004
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 00:03:00. **Bukatu:** 00:04:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza
- Familia eta harremanak
- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak

Laburpena:

Aita oso abertzalea zen, PNVkoa. Eskolara Bilboko Bihotz Sainduan zegoen lehenengoko ikastolara joan ziren, anaia eta biak. Ikasketak euskaraz egin zituzten; baita komunioa ere.

3. Ingalaterrara "txangoa"

- **Erref:** EIB-639/007

- **Iraupena:** 0:01:37. **Hasi:** 00:06:24. **Bukatu:** 00:08:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » lhes egin beharra

Laburpena:

11 urte egiteko zituen Ingalaterra bidali zutenean, bere anaiarekin eta bi lehengusurekin. Aita eta amarekin joan zen baina ez du gogoratzen nola. Gerrarengatik bidaltzen zituztela esan zioten etxean. Beraiek txango bat izango balitz bezala hartu zuten, gerra segituan bukatuko zela uste baitzuten.

4. Uztailak 18, Santa Marina

- **Erref:** EIB-639/008
- **Iraupena:** 0:02:57. **Hasi:** 00:08:01. **Bukatu:** 00:10:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera
- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:

<p>Otxandioko jaiak ziren eta amandrearen etxean zeuden gerra hasi zenean. Bilboko lagun bat ere beraiekin zegoen. Santa Marina egunean ama eta Bilboko laguna plazara joan ziren; Begoña, anaia txikia eta amandrea, berriz, etxean. Bonbardaketa hasi zenean, altzoan anaia hartu eta baratzeak zeharkatuz beste baserri bateko kortan babestu ziren. Bitartean ama plazan, eta amandrea falta.</p>

5. Kanpamentuan ez zitzaien ezer falta

- **Erref:** EIB-639/015
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:18:11. **Bukatu:** 00:19:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » lhes egin beharra

Laburpena:

Southamptonera iritsi zirenerako kanpamentua prest zegoen. Harrera ona egin zieten, ogi zuri eta guzti. Heldu bezain goiti-behera garbitu zituzten. Kanpin-dendetan egiten zuten lo, baina ez zitzaien ezer falta: garbitasuna, medikuak...

6. Bera Londresera eta anaia Liverpoolera

- **Erref:** EIB-639/016
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:19:02. **Bukatu:** 00:20:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » lhes egin beharra

Laburpena:

Southamptoneko kanpamentura iritsi zirenean anaia eta lehengusu bat ez zituzten berriro ikusi. Southamptonetik kolegio batera eraman zuten. Begoña Londresera eraman zuten eta anaia eta lehengusua Liverpoolera. Noizbehinka lehengusuaren eskutitz bat jasotzen zuen. Gurasoek elkarrekin zeudela uste zuten.

7. Etxean euskaraz, kalean gaztelaniaz eta ingelesa ezer gutxi

- **Erref:** EIB-639/020
- **Iraupena:** 0:01:47. **Hasi:** 00:22:09. **Bukatu:** 00:23:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak
- Euskara
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

Ingalaterran eskolara joan zen. Moja italiarren ordenakoa zen kolegioa eta gaztelaniaz ondo zekien moja bat ekarri zieten klaseak emateko. Begoñak gaztelaniaz ikasteko arazorik ez zuen izan. Bilbon ikastolan ibili arren, kaleko bizitza gaztelaniaz egiten zen. Hori bai, etxean derrigortuta euskaraz. Ez zuten uste denbora asko egongo zirenik Londresen eta ez zuten ingelesa ikasi, ezta nahi ere.

8. 9 hilabete bakarrik

- **Erref:** EIB-639/021
- **Iraupena:** 0:01:12. **Hasi:** 00:23:56. **Bukatu:** 00:25:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

Ingalaterran 9 hilabete bakarrik egon ziren. Gerra Zibila amaitu barik zegoen, baina gurasoak beraien eske zeuden. Etxean gertatzen ari zenaren berri bazuen, baina ez zuen eskutitz asko jaso, bat edo bi.

9. Jateko lehenengo "Cara al Sol"

- **Erref:** EIB-639/022
- **Iraupena:** 0:02:44. **Hasi:** 00:25:08. **Bukatu:** 00:27:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

Etxera ere itsasontziz itzuli ziren, Hendaiara. Hendaian lo egin, eta hurrengo egunean autobusez Durangora joan ziren. Heldu zirenean "Cara al Sol" abesten bazekiten galdetu zieten. Bazekiten, baina ezetz esan zuten. Ez zuten

abestu eta jan gabe geratu ziren. Durangorik Bilbora eraman zituzten eta han ama zegoen zain. Aita ordurako oso gaixo zegoen.

10. Poza, baina egoera zaila

- **Erref:** EIB-639/023
- **Iraupena:** 0:00:38. **Hasi:** 00:27:52. **Bukatu:** 00:28:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Ettxera itzultzerakoan, alde batetik poz handia sentitu zuen, baina bestaldetik ez zuten ezer. Aita bihar barik zegoen eta egoera oso zaila zen. Karitatetik bizitzen egon ziren.

11. Eibarrera lanera

- **Erref:** EIB-639/024
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 00:28:30. **Bukatu:** 00:29:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera
- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak

Laburpena:

Aita, abertzalea izatearren, lan gabe geratu zen. Eibarren lanean zegoen osaba baten bitartez aitak eta anaiak lana aurkitu zuten. Handik gutxira ama, eta denborarekin, 48an, Begoña ere Eibarrera joan zen bizitzera.

12. Antonio edo Andoni

- **Erref:** EIB-639/026
- **Iraupena:** 0:00:47. **Hasi:** 00:31:11. **Bukatu:** 00:31:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Anaia Andonik, eskolan, Jose Antonio Zaldibar deitzen ziotenean ez zuen kasurik egiten. Horregatik zigorrak jasotzen zituen.

13. Neskato bizkaitarrak kolegioan

- **Erref:** EIB-639/037
- **Iraupena:** 0:01:43. **Hasi:** 00:48:01. **Bukatu:** 00:49:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

Ingalaterrako argazki bat erakusten du. Beste hiru neska daude berarekin, Bilboko 2 eta Zeanuriko 1. Ez zituen berriz ikusi.

14. Kolegioko neskatoak

- **Erref:** EIB-639/038
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:49:44. **Bukatu:** 00:51:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

Kolegioko beste argazki bat. Kolegioko neska guztiak daude, bera eta lehengusua barne.

15. Liburua opari

- **Erref:** EIB-639/040
- **Iraupena:** 0:01:58. **Hasi:** 00:51:45. **Bukatu:** 00:53:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

"Premio a la señorita Begoña Zaldibar por su buena conducta durante su permanencia en el colegio de las Misioneras del Sagrado Corazón de Jesús. Honor Oak- London SE 23- junio de 1937/ enero 1938"

16. Aitaren partiduko hileko kuota

- **Erref:** EIB-639/041
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 00:53:43. **Bukatu:** 00:55:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen
- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak

Laburpena:

"Euzko- Alderdi Jeltzalia (Partido Nacionalista Vasco). Abando'ko Uri-Buru-Batzara. 215 Zaldibar tar Gergori, Autonomia, 50-5º. Goian ataturiko alderdikidiak bi laurleko ordaindu dauz ila onetako saritzat. 1937- Epala (Marzo). Lendararija, JORALA, Txindizaña."

17. Aitaren txartela

- **Erref:** EIB-639/042
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:55:02. **Bukatu:** 00:55:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen
- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak

Laburpena:

"EUZKO- ALDERDI JELTZALIA/ PARTIDO NACIONALISTA VASCO. Zaldibar 'tar Gergori/ Abando 13 Dic. 1930"

18. Amaren identifikazio zedula

- **Erref:** EIB-639/044
- **Iraupena:** 0:00:37. **Hasi:** 00:56:09. **Bukatu:** 00:56:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura

Laburpena:

1940ko amaren identifikazio zedula. "Zoila Oyanguren Zaldibar. Natural de Ochandiano (...)"

19. Lehen Jaunartzeko oroigarria

- **Erref:** EIB-639/045
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:56:46. **Bukatu:** 00:58:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak
- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen

Laburpena:

<p>"Joralaren 15'kn Begoña'ko amaren txadonan lenengoz jaunartu eben. Zaldibar eta Oyanguren tar Miren Begoñe. Ikasliak 1934'gko Euzko Ikastola Batza'ren". Beste aldean: "Emoguzu gaur be geuretzako ogia(…). Ni naz gotik jatsi nazan og; bixija: ogi au jango dauna betiko bixiko da(Joann VI, 51, 52)".</p>

20. Otxandion jaio eta Bilbon bizi

- **Erref:** GU-006/002
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:00:10. **Bukatu:** 00:02:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak

Laburpena:

Begoña Zaldibar Oianguren Otxandion jaio zen 1926eko uztailaren 14an. Aitak Gregorio zuen izena eta amak Zoila, biak Otxandiokoak. Txikitan Bilbon bizi ziren, aita bertan egiten baitzuen biharra, baina bera jaio zedin Otxandiora joan ziren. Han, amandrearen etxean, udak bakarrik pasatzen zituzten (3-4 hilabete).

21. Eskola eta komunioa euskaraz

- **Erref:** GU-006/004
- **Iraupena:** 0:02:01. **Hasi:** 00:03:00. **Bukatu:** 00:05:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza
- Familia eta harremanak
- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak

Laburpena:

Aita oso abertzalea zen, PNVkoa. Eskolara Bilboko Bihotz Sainduan zegoen lehenengoko ikastolara joan ziren, anaia eta biak. Ikasketak euskaraz egin zituzten; baita komunioa ere.

22. Ingalaterrara "txangoa"

- **Erref:** GU-006/007
- **Iraupena:** 0:01:37. **Hasi:** 00:06:25. **Bukatu:** 00:08:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:

11 urte egiteko zituen Ingalaterra bidali zutenean, bere anaiarekin eta bi lehengusurekin. Aita eta amarekin joan zen baina ez du gogoratzen nola. Gerrarengatik bidaltzen zituztela esan zioten etxean. Beraiek txango bat izango balitz bezala hartu zuten, gerra segituen bukatuko zela uste baitzuten.

23. Uztailak 18, Santa Marina

- **Erref:** GU-006/008
- **Iraupena:** 0:02:58. **Hasi:** 00:08:02. **Bukatu:** 00:11:00

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Otxandioko jaiak ziren eta amandrearen etxean zeuden gerra hasi zenean. Bilboko lagun bat ere beraiekin zegoen. Santa Marina egunean ama eta Bilboko laguna plazara joan ziren; Begoña, anaia txikia eta amandrea, berriz, etxean. Bonbardaketa hasi zenean, altzoan anaia hartu eta baratzak zeharkatuz beste baserri bateko kortan babestu ziren. Bitartean ama plazan, eta amandrea falta.

24. "Otxandio osoa" plazan

- **Erref:** GU-006/009
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:11:00. **Bukatu:** 00:12:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

<p>Baserriko andreak izara zuria atera zuen baina milizianoak ez zeuden bake kontuetarako. Orduan entzun zuen plazan "Otxandio osoa" hil zela. Aitak Bilbon lanean zegoela jakin zuen Otxandio bonbardatu zutela. Durangora tren hartu eta Durangotik Urkiolara oinez joan zen familiaren bila. Zorionez, denak ondo zeuden.</p>

25. 40 hildako Otxandion

- **Erref:** GU-006/010
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:12:53. **Bukatu:** 00:13:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Otxandioko bonbardaketa eta gero Bilbora joan ziren, eta han berriz beste bonbardaketa bat. Egoera ikusita, Ingalaterrara joatea ez zitzairen hain zentzugabea iruditzen. Otxandion 40 pertsona hil zuten; asko 1000 pertsona inguru bizi zirela kontutan hartzen badugu.

26. Herritarrak bonben biktima

- **Erref:** GU-006/011
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:13:53. **Bukatu:** 00:15:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Bonbardaketa baino lehenago, Otxandion giroa nahastuta zegoen. Dirudienez milizianoek dinamitaz betetako kamioi bat zuten eta alemanek bazuten horren

berri. Bonbek milizianoak eta herriko jende asko hil zuten. Bere lehengusu batek gizona eta bost haur galdu zituen.

27. Kanpamentuan ez zitzaien ezer falta

- **Erref:** GU-006/015
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 00:17:53. **Bukatu:** 00:19:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

Southamptonera iritsi zirenerako kanpamentua prest zegoen. Harrera ona egin zieten, ogi zuri eta guzti. Heldu bezain goiti-behera garbitu zituzten. Kanpindendetan egiten zuten lo, baina ez zitzaien ezer falta: garbitasuna, medikuak...

28. Bera Londresera eta anaia Liverpoolera

- **Erref:** GU-006/016
- **Iraupena:** 0:00:40. **Hasi:** 00:19:02. **Bukatu:** 00:19:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

Southamptoneko kanpamentura iritsi zirenean anaia eta lehengusu bat ez zituzten berriro ikusi. Southamptonetik kolegio batera eramán zuten. Begoña Londresera eramán zuten eta anaia eta lehengusua Liverpoolera. Noizbehinka lehengusuaren eskutitz bat jasotzen zuen. Gurasoek elkarrekin zeudela uste zuten.

29. Etxean euskaraz, kalean gaztelaniaz eta ingelesa ezer gutxi

- **Erref:** GU-006/020
- **Iraupena:** 0:01:49. **Hasi:** 00:21:30. **Bukatu:** 00:23:19

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza
- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak

Laburpena:

Ingalaterran eskolara joan zen. Moja italiarren ordenakoa zen kolegioa eta gaztelaniaz ondo zekien moja bat ekarri zieten klaseak emateko. Begoñak gaztelaniaz ikasteko arazorik ez zuen izan. Bilbon ikastolan ibili arren, kaleko bizitza gaztelaniaz egiten zen. Hori bai, etxean derrigortuta euskaraz. Ez zuten uste denbora asko egongo zirenik Londresen eta ez zuten ingelesa ikasi, ezta nahi ere.

30. 9 hilabete bakarrik

- **Erref:** GU-006/021

- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 00:23:19. **Bukatu:** 00:24:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

Ingalaterran 9 hilabete bakarrik egon ziren. Gerra Zibila amaitu barik zegoen, baina gurasoak beraien eske zeuden. Etxean gertatzen ari zenaren berri bazuen, baina ez zuen eskutitz asko jaso, bat edo bi.

31. Jateko lehenengo "Cara al Sol"

- **Erref:** GU-006/022
- **Iraupena:** 0:02:45. **Hasi:** 00:24:30. **Bukatu:** 00:27:15

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

Etxera ere itsasontziz itzuli ziren, Hendaiara. Hendaian lo egin, eta hurrengo egunean autobusez Durangora joan ziren. Heldu zirenean "Cara al Sol" abesten bazekiten galdetu zieten. Bazekiten, baina ezetz esan zuten. Ez zuten abestu eta jan gabe geratu ziren. Durangorik Bilbora eraman zituzten eta han ama zegoen zain. Aita ordurako oso gaixo zegoen.

32. Poza, baina egoera zaila

- **Erref:** GU-006/023
- **Iraupena:** 0:00:38. **Hasi:** 00:27:15. **Bukatu:** 00:27:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Etxera itzultzerakoan, alde batetik poz handia sentitu zuen, baina bestaldetik ez zuten ezer. Aita bihar barik zegoen eta egoera oso zaila zen. Karitatetik bizitzen egon ziren.

33. Eibarrera lanera

- **Erref:** GU-006/024
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 00:27:53. **Bukatu:** 00:29:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Aita, abertzalea izatearren, lan gabe geratu zen. Eibarren lanean zegoen

osaba baten bitartez aitak eta anaiak lana aurkitu zuten. Handik gutxira ama, eta denborarekin, 48an, Begoña ere Eibarrera joan zen bizitzera.

34. Eskolara txapel gorriekin

- **Erref:** GU-006/025
- **Iraupena:** 0:01:23. **Hasi:** 00:29:12. **Bukatu:** 00:30:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura

Laburpena:

Bilbora itzultzerakoan aitak ez zituen eskolara bidali nahi, falangista jantzita joan behar baitziren. Lehenengo diru falta ipini zuten aitzaki modura, baina azkenean amak gona beltza eta alkandora bat lortu eta Indautxuko eskolan ibili zen 13 urte egin zituen arte.

35. Antonio edo Andoni

- **Erref:** GU-006/026
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:30:35. **Bukatu:** 00:31:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Anaia Andonik, eskolan, Jose Antonio Zaldibar deitzen ziotenean ez zuen kasurik egiten. Horregatik zigorrak jasotzen zituen.

36. Lanean ezkondu arte

- **Erref:** GU-006/027
- **Iraupena:** 0:00:56. **Hasi:** 00:31:20. **Bukatu:** 00:32:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak
- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Bilboko "Artes y Oficios" eskolan administrazioa ikasi zuen. Gero Eibarrera joan zen. Bastante denbora bihar barik egon arren, azkenean almatzen batzuetan hasi zen. 7 urte egin zituen bertan, ezkondu arte.

37. Eibarren etxebizitzak faltan

- **Erref:** GU-006/029
- **Iraupena:** 0:04:26. **Hasi:** 00:33:12. **Bukatu:** 00:37:38

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Hasieran Eibarrera heldu zirenean, etxea aurkitzeko arazoak eduki zituzten. Lehenengo, Isasin bizi izan ziren, alokairuan. Errenta 400 pezeta ordaintzen zuten. Han urtebete ere ez zuten egin eta beherago zegoen etxe batera joan ziren. Handik ere segituan joan behar izan ziren. Azkenean Ipurua inguruan (Carlos Larrañaga/ Antonio Mogel kalean) egiten zeuden etxe bat lortu zuten, Begoñari gehiegi gustatu ez arren.

38. Xurgagailua lehenengo aldiz ikusi zueneko

- **Erref:** GU-006/032
- **Iraupena:** 0:01:58. **Hasi:** 00:40:10. **Bukatu:** 00:42:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » lhes egin beharra

Laburpena:

Irlandako bi moja zeuden eta euskaldunak asko maite zituzten. Ingalaterrara heldu zenean atentzioa gehien deitu ziona xurgagailua izan zen. Holako bat ikusten zuen lehenengo aldia zen. Mojari uzteko utzi eta zorabiatu egin zen.

39. Batzuetan gozokiak edo jostailuak eramaten zizkieten

- **Erref:** GU-006/033
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:42:08. **Bukatu:** 00:43:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » lhes egin beharra
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Ostiralero babarrun zuri handiak eta zaporegabeko arraina jaten zuten. Gosaria batez ere oso ondo. Batzuetan gozokiak edo jostailuren bat eramaten zieten.

40. Neskato bizkaitarrak kolegioan

- **Erref:** GU-006/037
- **Iraupena:** 0:01:46. **Hasi:** 00:46:48. **Bukatu:** 00:48:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » lhes egin beharra
- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen

Laburpena:

Ingalaterrako argazki bat erakusten du. Beste hiru neska daude berarekin, Bilboko 2 eta Zeanuriko 1. Ez zituen berriz ikusi.

41. Kolegioko neskatoak

- **Erref:** GU-006/038
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:48:34. **Bukatu:** 00:49:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen

Laburpena:

Kolegioko beste argazki bat. Kolegioko neska guztiak daude, bera eta lehengusua barne.

42. Liburua opari

- **Erref:** GU-006/040
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:50:32. **Bukatu:** 00:52:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen

Laburpena:

"Premio a la señorita Begoña Zaldibar por su buena conducta durante su permanencia en el colegio de las Misioneras del Sagrado Corazón de Jesús. Honor Oak- London SE 23- junio de 1937/ enero 1938"

43. Aitaren partiduko hileko kuota

- **Erref:** GU-006/041
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:52:32. **Bukatu:** 00:53:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen

Laburpena:

"Euzko- Alderdi Jeltzalia (Partido Nacionalista Vasco). Abando'ko Uri-Buru-Batzara. 215 Zaldibar tar Gergori, Autonomia, 50-5º. Goian ataturiko alderdikidiak bi laurleko ordaindu dauz ila onetako saritzat. 1937- Epala (Marzo). Lendararija, JORALA, Txindizaña."

44. Aitaren txartela

- **Erref:** GU-006/042
- **Iraupena:** 0:00:58. **Hasi:** 00:53:52. **Bukatu:** 00:54:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen

Laburpena:

"EUZKO- ALDERDI JELTZALIA/ PARTIDO NACIONALISTA VASCO. Zaldibar 'tar Gergori/ Abando 13 Dic. 1930"

45. Amaren identifikazio zedula

- **Erref:** GU-006/043
- **Iraupena:** 0:00:47. **Hasi:** 00:54:50. **Bukatu:** 00:55:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura
- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen

Laburpena:

1940ko amaren identifikazio zedula. "Zoila Oyanguren Zaldibar. Natural de Ochandiano (...)"

46. Lehen Jaurnatzeko oroigarria

- **Erref:** GU-006/044
- **Iraupena:** 0:06:23. **Hasi:** 00:55:37. **Bukatu:** 01:02:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Bestelako kontuak » Irudiak grabatzen

Laburpena:

"JORALAREN 15'KN BEGOÑA'KO AMAREN TXADONAN LENENGOZ JAUNARTU EBEN. Zaldibar eta Oyanguren tar Miren Begoñe. IKASLIAK 1934'GKO EUZKO IKASTOLA BATZA'REN". Bestaldean: "EMOGUZU GAUR BE GEURETZAKO OGIA (...). NI NAZ GOTIK JATSI NAZAN OGI BIXIJA: OGI AU JANGO DAUNA BETIKO BIXIKO DA (Joann VI, 51, 52)"

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-04-01

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com